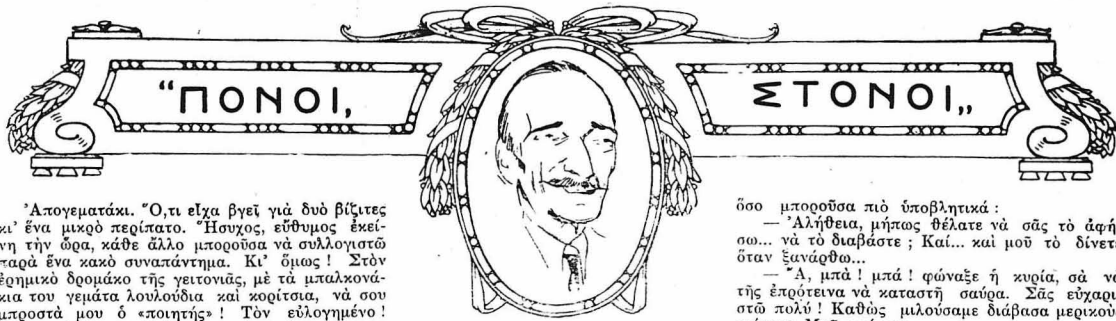

ΕΚΔΕΚΤΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

ΤΟΥ Κ. ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Απογεματάκι. Ό,τι ελγα βγει για δυό βίτζες κι ένα μικρό περίπατο. Ήσυχος, ευθύμος εκείνη την ώρα, κάθε άλλο μπορούσα να συλλογιστώ παρά ένα κακό συναπάντημα. Κι όμως! Στόν ερμηικό δρομάκο της γειτονιάς, με τά μπαλκονάκια του γεμάτα λουλουδία και κορίτσια, να σου μπροστά μου ό «ποιητής»! Τόν ευλογημένο! Μόλις με είδε, τράβηξε σάν κάμα ένα κόκκινο βιβλίο κι έτρεξε κατά πάνω μου όλος χαρά.

Θά σου τδστέλαια στό σπίτι, μου είπε, μιά καλύτερα που σέ συναντώ να σου τό δώσω στό χέρι σου. Χάνονται τά σοναχτά τά βιβλία!... Όρίστε! Είνε ή καινούρια μου Συλλογή!... Μοσκοβολάει ακόμα τό μελάκι, άαααα!... Τό πρώτο αντίτυπο, φίλε μου! Πάρ' τό και διάβασέ τό με καρδιά!

Και μου τό φρότωσε. Τό πήρα,—τι νάκανα;—και οίχνοντας μιά ματιά στό ξωφύλλο, εύχαρίστησα τόν ποιητή με λόγια θερμά. Άπό μέσα μου όμως καταριόμουσιν την ώρα και τη στιγμή. Στο δρόμο, προτιμώ να μου φροτώσουν ένα λάχανο παρά ένα βιβλίο. Έπειτα, τι ήταν τό βιβλίο εκείνο; Μιά συλλογή από στίχους του γλυκού νερού,—τόν ήξερα δά τόν ποιητή,—με τόν γελοίο τίτλο: «ΠΟΝΟΙ ΣΤΟΝΟΙ»... Ποτέ δέν θάχα τό θάρρος να τό άνοίξω. Και νάμαι τώρα υποχρεωμένος να τό σούρωσιν μαζί μου στίς βίτζες, στόν περίπατο, και να τό κουβαλήσω στό σπίτι μου, για να τό πετάξω σε μιά σίτσα από άχρηστα έντυπα, την πληγή του σαιτιού!...

Μου ήθε να τό πετάξω άμέσως σ' ένα σωρό σκοπιδιών που περιμενε τό κάρρο σε μιά άκρη του δρόμου. Μ' άν γτίριζε άξαφνα ό ποιητής, που δέν ελγε μακρινά ακόμα; Έπειτα, έν άκοπο βιβλίο, πρώτο αντίτυπο, που μίριζε μελάκι, ό,τι και νάταν τό λυπηθίκα. Τι θάλεγα και τά κορίτσια, που ελγαν παρακολουθήσει από τά μπαλκονάκια τους την τελετή της προσφοράς; Ά, δε συμφέρει να ξαφνίξη κανείς έτσι τόν κόσμο!

Τράβηξα λοιπόν με τό κόκκινο βιβλίο στό χέρι. Δυστυχώς δε χωρούσε σε χαμιά μου τούτη. Έκείνος ό ποιητής ελγε κάτι γερούκιες, κάτι μαλλούρες και κάτι τσεπάρες! Πήγα έτσι στην πρώτη μου βίτζα.

Ήταν μιά κυρία ήλικιωμένη, έξυπνη, φλόραη και μ' άρκετό φιλολογικό γούστο... άλλοτε. Γιατί με την ήλικία,—την εύγνώριζα δεκαπέντε χρόνια,—άρχιζε να χάνη την αίσθηση του καλού. Μούλεγε άτέλευτα για την κόρη της που σπούδαζε μουσική στό Παρίσι και θάρχόταν σε λίγο να δώση ένα κονσέρτο, τσος και δυό... Μιλώντας, πήρε μιά στιγμή στό χέρι της τό βιβλίο, που τό ελγ' άφησει στό χαμηλό τραπέζακι του καπνίσματος και, άν άφηρημένη, άρχισε να τό ξεφυλλίξη.

Άχ, και να της άρσει! ελπα μέσα μου. Να τδθελε, να μου τό ζητούσε... δανεκό!

Άλλά πού! Τό ξεμώραμα της καλής κυρίας δέν ελγε φτάσει ακόμα ως εκεί. Σε λίγο, άφησε πάλι τό βιβλίο στό τραπέζακι μ' ένα έμπερασικό μορφασμό. Σά νά'ειγε:

«Τι σάχλες είν' αυτές; Άκόμα γράφουν Στόνους;...»

Άξαφνα μου ήθε ή ιδέα... να ξεχάσω, φριγοντας, τό κόκκινο βιβλίο εκεί στό τραπέζακι. Άλλά δέν μου πέτυχε. Τη στιγμή που τη χαιροόουσα, ή υποχρεωτική κυρία τό είδε ή τό θυμήθηκε. Και μ' έναν τρομό στη φωνή, σά να μ' έβλεπε να τρέχω σ' έναν γκρεμό:

— Τό βιβλίο σας! μού φώναξε. Μην τό ξεχάστε!...

— Ά, τι άφηρημένος! Μεροσί, κυρία!

Κι' όπως ό πνιγμένος που πιάνεται από τά μαλλιά του, πρόσθεσα

όσο μπορούσα πιο υποβλητικά:

— Άλήθεια, μήπως θέλατε να σάς τό αφήσω... να τό διαβάστε; Και... και μου τό δίνετε όταν ξανάρθω...

— Ά, μπά! μπά! φώναξε ή κυρία, σά να της επρότεινα να καταστή σάφια. Σας εύχαριστώ πολύ! Καθώς μλούσαμε διάβασα μερικους στίχους. Μου φτάνουν...

Άπελπισία! Φορτώθηκε πάλι τό άσήκωτο βάρος και τό κουβάρια ός τό σεβαστό σπίτι του σεβαστού φίλου, που έφρετε να τόν ιδώ για μιά σεβαστή ύπόθεση...

Μεσόκοπος κι' αυτός, πλούσιος, μακάριος. Στόν καιρό του, κάτι άνακατενόταν με τά γράμματα, και διάβαζε. Μ' από τότε που του φρότωσαν,—οί άλιθίοι!—τη διεύθυνση μιάς Έταιρείας, δέν εύκαιρούσε ν' άπολαμβάνη παρά τό «Ρωμιο» του Σουρή καθε Σάββατο.

Άς εινε. Πέταξα τό κόκκινο βιβλίο στην άκρη του καταπέ και μίλησα με τό φίλο μου ως ένα τέταρτο σοβαρότητα. Έ, αυτή τη φράση τό ξεχάσα σ' άλήθεια! Είνε θάψια μάλιστα πως θυμήθηκα φριγοντας και τό μπασιούμι μου...

Βρήθηκα στό δρόμο με τό νού μου ακόμα στην ύπόθεση. Δέν ελγα ξαναθυμηθή τό βιβλίο, για να χαρώ που τό ξεφορτώθηκα. Όταν άξαφνα... άκούω ν' άνοίγουν ένα τζάμι βισπιτικά, και βλέπω στό ίσογειο παράθυρο τό φίλο μου τόν ίδιο με τό βιβλίο στό χέρι!

— Δέν εινε, νομίξω, δικό σου αυτό;

— Ά! ναι!... παρνόν, τό ξεχάσα... Ευχαριστώ πολύ... Άλήθεια όμως, μήπως τυχόν θέλεις;...

Δέν πρόφτασα ν' άποτελειώσω και τό βιβλίο με χτύπησε στόν όμο. Ό φίλος μου μου τό πέταξε λέγοντας:

— Τι; να τό διαβάσω; Όχι, εύχαριστώ. Έπαγα πρό πολλού να διαβάξω Στόνους, Πόνους, Φόνους!...

Πάει! Τώρα ήμουν υποχρεωμένος να τό κουβαλώ και σ' όλο τόν περίπατο. Να ελγε τούλάχιστο ξωφύλλο της άνηρωπιάς! Μ' αυτό τό φλογόκοκκινο ήταν άνυπόφορο! Μιά πρόσκληση, ένα ξάφνιασμα, μιά μούντζα στα μάτια του κόσμου. Θά νόμιζαν κυόλα πως τόχα πάρει μαζί μου... για επίδειξη!

Κυτάτα δεξιά κι' άριστερά, με την έπιτά να βρω κανέναν πιο πρόθυμο να με ξεφορτώση. Τιποτα! εκείνο τό βράδυ, για την τυχή μου, ό κουτοί ελγαν γίνει άφαντοι. Παντού έξυπνοι! Δέν άπάντησα ούτε κάποιον γνωστό μου «βιβλιοφάγο», άπ' αυτούς που τά διαβάζουν όλα, ούτ' ένα γρασιό... φοιτητή, ποιητή επίσης του γλυκού νερού, που ώριμμένος ή κόκκινη συλλογή θά τον ενδιέφερε...

Περνώντας από τόν καπνοπόλη μου, στην πλατεία του Συντάγματος, σκέφθηκα μιά στιγμή να τού αφήσω τό βιβλίο να μου τό φυλάξη τάχα ός τό γυρισμό, και να γυρίσω από άλλο δρόμο... Θυμήθηκα όμως πως από τό ίδιο καπνοπόλετο φωνίσε κι' ό ποιητής. Κάποτε βέρβαι μ' καπνοπόλης θά του τόλεγε, ό ποιητής θά μουκανε φριχτά παράπονα για τη «λήθη» και θάμουσιν υποχρεωμένος να δικαιολογηθώ και να τό ξαναπάρω.

Τόν ίδιο κίνδυνο έτρεχα άν τάφωνα στό ζαχαροπλαστείο, στό καφεείο, στό εστιατόριο... Έκείνο τόν καιρό, βλέπετε, δέν ειμασταν στην Άθήνα παρά δέκα άνθρωποι, που συγγάζαμε στα ίδια κέντρα και γνωρίζομαστε όλοι σάν τά κάλτικα άσπρα...

Άπελπισμένος άπ' όλες τις μεριές, νευριασμένος, φορηζιμένος και κουρασμένος σά να σήκωνα όκάδες, πέρασα κι' από τά γραφεία της εφημερίδος όπου ήμουν τότε συνεργάτης.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ ΕΙΠΕ Ο ΧΑΛΑΣΜΟΣ. Είπε ό Χαλασμός: Άγάλια, άγάλια... Μιά βουβή και μιά άνοητη σ' άνθογαλάια... Είπε ό Χαλασμός: Άγάλια, άγάλια... Μες' τσάσάλετα άχρογιάλια... Είπε ό Χαλασμός: Άγάλια, άγάλια... Στά γερά και στα σκληρά, στα μάγμαρα όλα... Τραγά θέλω σ' ένα τέλος να σε φέρω... Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ